

SPELEORONILAČKA ISTRAŽIVANJA IZVORA SUVAJE NA KRBAVSKOM POLJU

Speleoronilačka istraživanja Suvaje započela su 27. 7. 2000. g. kada su djelatnici Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja u Zagrebu došli do izvora Suvaje, koji se nalazi u selu Mekinjaru na Krbavskom polju, u potrazi za ribama. Tada je Branko Jalžić prvi put zaronio u izvor. B. Jalžić i A. Novosel 21. 6. 2003. nacrtali su dio špilje do vode, a Novosel je ronio i snimio izvor kamerom. Otišao je oko 50 m daleko i zaključio da kanal ide dalje. Po pričanju lokalnog stanovništva, za vrijeme suša u izvor se može dosta daleko ući prije nego što se dođe do potopljenih dijelova. Ulazni dio izvora zazidan je,

napravljena je ograda i stepenice kojima se spušta do ulaznog dijela kanala. Kako je kanal na ulaznom dijelu prilično uzak i nizak, a nastavno ima poprečni presjek tipičnoga vadoznoga kanjona, najlakše je bilo istraživati izvor za vrijeme visokih voda. Tok u izvoru nikad nije toliko jak da bi onemogućavao speleoronionocima ulazak u izvor, a vidljivost je vrlo dobra. Upravo to čini ovaj izvor posebnim naime za vrijeme hidrološki nepovoljnih razdoblja, kada se nigdje ne može roniti zbog visokih voda, u izvoru Suvaje idealno je. Dana 26. 12. 2008.

Vedran Jalžić i B. Jalžić ponovo su zaronili u izvor i nacrtali oko 80 m kanala te fotografirali ribe. Riba je *Delminichthys krbavensis* (Zupančić et Bogutskaya, 2002). Tijekom 2010 i 2011 V. i B. Jalžić., P. Kovač Konrad, N. Miculinić i I. Gregl obavili su niz zarona i istražili i topografski snimili 300-tinjak metara potopljenog dijela izvora. Nakon prvih 300 m izronili su u suhi kanal koji se proteže 30-ak m gdje se dolazi do drugog sifona duljine 10-ak metara. Nakon tog sifona ulazi se u prostran suhi kanal s vodenim tokom u dnu duljine 50-ak metara te se dolazi do trećeg sifona. Za daljnja će istraživanja izvora biti potrebno organizirati drugačiju konfiguraciju ronilačke opreme zbog transporta opreme kroz suhe dijelove špilje. Istraživanja će se nastaviti kao i topografsko crtanje novootkrivenih dijelova izvora.

*Petra Kovač-Konrad, dipl. iur
Društvo za istraživanje krša „Freatik“
Zagreb*

Ulazni dio izvora Suvaje foto: Petra Kovač-Konrad

foto: Petra Kovač-Konrad